

6.6 Dějepis

6.6.1 Charakteristika předmětu

Dějepis je vyučován na 2. stupni od 6. do 9. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a společnost a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Úkolem dějepisného vzdělávání je kultivace historického vědomí žáků. Tím není myšleno pouhé rozšiřování faktografického základu, ale také hledání a nalézání vazeb mezi historickými fakty. Na základě jejich vysvětlení mohou žáci pochopit děje ve společnosti a zaujmout k nim stanovisko.

Těžiště dějepisného vyučování tedy spočívá v práci s fakty, která vedou k pochopení vztahů, souvislostí a procesů a mohou být zdrojem poučení z dějin. Hlavním posláním dějepisu je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet časové a prostorové představy i empatii, což umožňuje žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je též prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k demokracii, toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě ke kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Výuka dějepisného učiva je uspořádána chronologicky. Rozdělení do jednotlivých tematických celků je provedeno na základě obvyklé historické periodizace. Předmět žáky seznamuje s rolí člověka v dějinách, faktograficky přibližuje významné události od nejstarších dob po současné dějiny. Důraz je kladen na národní dějiny v kontextu s dějinami evropskými a světovými.

Dějepisu je věnováno osm vyučovacích hodin v rámci 2. stupně a to po dvou hodinách ve všech ročnících.

Výuka je realizována ve třídách. K výuce používáme učebnice, pracovní sešity, historické atlasy, historické časopisy, písemné a hmotné prameny nebo jejich kopie, knihy a materiály z dějepisné sbírky. Součástí výuky je sledování historických dokumentů či ukázky z populárně-vzdělávacích pořadů, práce s digitálními technologiemi, badatelská činnost žáků. Do výuky jsou zařazovány mimořádné aktivity dle aktuální nabídky. Pro větší zapojení žáků a motivaci k dalšímu vzdělávání pořádáme exkurze, návštěvy muzeí a výstav. Dle svého zájmu se žáci mohou zapojit do dějepisné olympiády.

Ve výuce dějepisu se zaměřujeme na práci s textem i na aktivizující výukové metody jako jsou brainstorming, diskuse a didaktické hry. Využíváme též komplexních metod – frontální výuka, partnerská a skupinová výuka, samostatná práce žáků a výuka projektová.

Učivo je rozděleno na základě chronologického principu: Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace, Kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa, Objevy a dobývání, Počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba, Rozdělení a integrující se svět.

6.6.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Zadáváme žákům problémové otázky.
- Nabízíme činnosti, ve kterých žáci uplatňují poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Vedeme žáky k rozlišování podstatného a nepodstatného při zpracování a třídění historických informací.
- Podporujeme u žáků kritické posouzení událostí.
- Vytváříme schopnost využívat jako zdroj informací různé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru.
- Vedeme žáky k samostatné badatelské činnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Nabádáme žáky k hledání řešení událostí s odkazy na různé analogické situace.
- Pěstujeme v žácích schopnost obhájit svůj postoj k dané problematice.
- Učíme žáky nevzdávat se při prvním nezdaru o pochopení historických souvislostí, hledat pomoc v textech, encyklopediích, mediálních pořadech, na internetu, návštěvou výstav apod.
- Vedeme žáky k maximálnímu využívání učebních pomůcek hmotného i nehmotného charakteru, map, zvukových nahrávek a filmů.

Kompetence komunikativní

- Požadujeme po žácích jasné a výstižné vyjadřování k dané problematice v ústní i písemné podobě.
- Vedeme žáky k prezentaci, argumentaci a obhájení výsledků vlastní práce.
- Zapojujeme všechny žáky do diskuse vytvořením vhodných podmínek.
- Podporujeme žáky ve vyjádření vlastního názoru a po diskuzi k upřesnění závěrů.
- Motivujeme k vzájemnému naslouchání.
- Vedeme žáky ke kritickému zhodnocení obsahu.
- Snažíme se o používání správných historických termínů.

Kompetence sociální a personální

- Zdůrazňujeme didaktické aspekty ze života slavných osobností.
- Ukazujeme dějiny jako produkt spolupráce celé společnosti.
- Snažíme se o utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost.
- Chválíme žáky za jejich aktivní přístup.
- Vytváříme příjemnou pracovní atmosféru vedoucí k upevnování dobrých mezilidských vztahů.
- Při skupinové práci dbáme na zapojení všech žáků do řešení problému.
- Vedeme žáky k ohleduplnosti a uznání práce a názorů druhých, k poskytnutí vzájemné rady a pomoci.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k toleranci odlišných názorů.
- Pěstujeme u žáků slušné chování při návštěvách kulturních institucí.
- Povzbuzujeme žáky v respektu vůči historickému a kulturnímu dědictví všech národů a k úctě k vlastnímu národu i jiným etnickým skupinám, upevňujeme vědomí příslušnosti k evropské kultuře.
- Vedeme žáky k pochopení kořenů společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislostí.
- Snažíme se vést žáky k rozpoznání názorů a postojů, které odporují tradicím demokratického soužití, k rozpoznání kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí v čase.
- Vytváříme pozitivní postoj k uměleckým dílům a vedeme žáky k ochraně a ocenění kulturních tradic a kulturního dědictví.
- Vedeme žáky k rozlišování mýtů a skutečnosti, ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel a povinností.
- Vedeme žáky k pracovnímu nasazení vhodnou motivací a aktivitami.
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel a povinností.
- Upevňujeme v žácích vědomí o aplikaci osvojených poznatků v budoucnosti.
- Žádáme zhodnocení naší i jejich vlastní práce.

Kompetence digitální

- Využíváme digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků při práci s historickými zdroji a prameny, s dějepisnými portály, webovými portály institucí, digitalizovanými portály muzeí a galerií a výukovými pořady dostupnými online.
- Klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci, odpovědné chování v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k využití digitálních technologií pro vyhledávání informací, učíme využívat vhodné klíčové slovo, trénujeme vyhledávání vhodných a obsahově správných obrázků, fotografií, map, archiválií, primárních pramenů, rodokmenů, časových os daného historického období.
- Klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů.
- Zamýšlíme se nad klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (počítačové hry s historickou tematikou)

6.6.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
<p>Smysl a podstata dějepisu</p> <p>Člověk v dějinách</p> <p>D-9-1-01 D-9-1-02 D-9-1-03</p>	<p>Úvod do dějepisu Prameny poznání dějin Měření času, historický prostor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat smysl předmětu, význam zkoumání dějin, uvést konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků; - vysvětlit cíle a způsob poznávání historie; - uvést příklady historických pramenů; - popsat činnost dějepisných institucí; - orientovat se na časové přímce v historickém čase; - rozlišit materialistickou a biblickou teorii vzniku člověka; - orientovat se v historické mapě; - řadit epochy v historickém sledu. 	<p>MUL – Etnický původ ENV – Ekosystémy, základní podmínky života VDO – Občan, občanská společnost a stát, vznik státu, formy participace občanů, občan, občanská společnost a stát, principy demokracie EGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět</p>
	<p>MPV: Z – orientace na mapě, zakreslování do slepé mapy, vliv přírodních podmínek na lidskou společnost, na vznik státu a na hospodářství Př – pravěcí živočichové a rostliny, vznik zemědělství, plodiny ve starověkých státech M – matematické systémy staroorientálních a antických států ČJ – eposy (epos o Gilgamešovi, Ilias, Odysseia), řecké a římské báje a pověsti VV – kultura pravěku a starověku (nástěnné malby pravěkých lovců, malířství, sochařství, architektura starověku) OV – vznik státu, zamyšlení nad principy otrokářské společnosti, první zákoníky, římské právo, formy řízení státu – demokracie, republika, císařství...</p>		

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
<p>Počátky lidské společnosti</p> <p>D-9-2-01 D-9-2-02 D-9-2-03</p>	<p>Úvod do pravěku Starší doba kamenná Člověk zručný Člověk vzpřímený Člověk rozumný Člověk dnešního typu Vznik náboženství a umění Mladší doba kamenná Pozdní doba kamenná Střední Evropa v době kamenné Doba bronzová Doba železná</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vymezit a časově zařadit jednotlivá období pravěku, zakreslit na časové přímce; - určit jednotlivé typy člověka a jejich základní znaky; - popsat život pravěkých sběračů a lovců (obživa, výroba, duchovní kultura, společenská organizace); - vysvětlit proces zpracování kovů a další zdokonalení zemědělství a výroby, objasnit význam zemědělství, dobytkařství a výroby pro lidskou společnost; - specifikovat oblasti výskytu pravěkých kultur na území ČR. 	
<p>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz</p> <p>D-9-3-01 D-9-3-02</p>	<p>Mezopotámie Starověký Egypt Starověká Indie Starověká Čína</p>	<ul style="list-style-type: none"> - časově vymezit dobu existence jednotlivých států; - určit polohu na mapě a přírodní podmínky, vysvětlit souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem a rozvojem civilizací; - charakterizovat společnost (formy vlády, pravomoci panovníka, postavení společenských skupin) a porovnat je s ostatními státy; - uvést příklady významných památek, které jsou součástí kulturního dědictví; - objasnit na konkrétních příkladech přínos těchto kultur vývoji světové civilizace. 	

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Antické Řecko D-9-3-02 D-9-3-03 D-9-3-04	Mínójská a mykénská kultura Homérská společnost Velká řecká kolonizace Řecké městské státy Athény a Sparta Řecko – perské války Athény za Perikla Řecká kultura, vzdělanost a náboženství Peloponéské války Alexandr Veliký a helénismus	<ul style="list-style-type: none"> - nalézt jednotlivé části řeckého impéria na mapě; - určit přírodní podmínky a objasnit jejich vliv na rozvoj řecké společnosti; - demonstrovat styky Řeků s okolním světem, vysvětlit pojem kolonizace; - charakterizovat společnost, porovnat formy vlády jednotlivých městských států (Athény, Sparta); - vysvětlit podstatu antické demokracie; - seznámit se s průběhem perských válek; - vyprávět o kultuře starověkého Řecka; - charakterizovat dílo a odkaz významných osobností; - objasnit úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků; - demonstrovat na konkrétních příkladech přínos řecké kultury pro kulturu evropskou. 	
Antický Řím D-9-3-02 D-9-3-03 D-9-3-04	Počátky Říma Sjednocení Itálie, boj mezi patricii a plebeji Spor o ovládnutí Středomoří Punské války Římská republika Doba Caesarova a Augustova Římské císařství Římská vzdělanost, věda a literatura Římské náboženství a umění Střední Evropa v době římské	<ul style="list-style-type: none"> - popsat polohu a přírodní podmínky, objasnit jejich vliv na vývoj římské společnosti; - porovnat postavení společenských skupin; - objasnit příčiny, průběh a důsledky válečných konfliktů; - popsat utváření římského impéria, boj o Středomoří; - vymezit pojem republika a císařství v kontextu římských dějin, porovnat formy vlády – republika x císařství; - definovat křesťanství, popsat jeho zrod a souvislost s judaismem; - vyprávět o kultuře a náboženství starověkého Říma; - charakterizovat dílo a odkaz významných osobností; - demonstrovat na konkrétních příkladech přínos římské společnosti pro evropskou civilizaci a kulturu. - porovnat vývoj ve střední Evropě s ostatními částmi světa (pravěk x starověk) a popsat styky s antickým Středomořím. 	

7. ročník

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
<p>Nový etnický obraz Evropy – Stěhování národů</p> <p>D-9-4-01</p>	<p>Nový etnický obraz Evropy Stěhování národů</p>	<p>- popsat osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše; - ukázat na mapě nově vzniklé říše; - popsat podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik.</p>	<p>MUL – Etnický původ, kulturní diference, lidské vztahy EGS – Jsme Evropané OSV – Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě ENV – Ekosystémy, základní podmínky života</p>
	<p>MPV: Z – zobrazení pohybu národů na mapě, jejich potomci, vyhledávání států a zakreslování v mapě, určování územního rozsahu jednotlivých státních útvarů, porovnání se současným rozsahem ; OV – islám a jeho současná podoba, příbuzenství křesťanů a muslimů, utváření dnešních národů, společnost, způsob života v minulosti a dnes, velká hnutí v českých dějinách; definice pojmu kolonie, otrokářství, úvaha nad lidskými právy, morální hledisko kolonizace; VV – arabské písmo, geometrické vzory namísto ikon, zakreslování do mapy, románští, gotičtí, renesanční malíři a sochaři, ČJ – využití textů o určité době, husitská literatura, stav českého jazyka doby husitské, kroniky, literatura v době středověku; HV – chorál Kdož jsou boží bojovníci, PŘ – objevy nových rostlinných i živočišných druhů</p>		

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Utváření států v západní a východní Evropě D-9-4-02 D-9-4-04	Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Křesťanství, papežství, císařství	<ul style="list-style-type: none"> - popsat nové státy ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu; - určit polohu říší na mapě, popsat jejich specifický vývoj, nastínit souvislost mezi vznikem těchto států a stěhováním národů; - vymezit úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka; - popsat konflikty mezi světskou a církevní mocí; - popsat vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám; - porovnat základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti. 	
Střet arabského a křesťanského světa D-9-4-02	Islám a islámské říše ovlivňující Evropu Arabové Turci Křížové výpravy	<ul style="list-style-type: none"> - určit polohu arabské říše na mapě; - vysvětlit okolnosti vzniku islámu; - vymezit úlohu islámské víry v životě lidí; - demonstrovat příčiny, průběh a důsledky křížových výprav; - objasnit roli křesťanství v tomto boji. 	
Velká Morava a český stát D-9-4-03	Velkomoravská říše Cyrilometodějská mise Počátky českého státu České země za přemyslovských králů Lucemburkové na českém trůně Jiří z Poděbrad Jagellonci na českém trůně	<ul style="list-style-type: none"> - časově zařadit existenci státních útvarů; - objasnit význam Cyrilometodějské mise a christianizace a jejich přínos pro další generace; - uvést souvislosti mezi vývojem na Velké Moravě a v Čechách; - charakterizovat vnitřní vývoj českého státu; - vysvětlit postavení jednotlivých státních útvarů v evropských souvislostech, objasnit hospodářské a politické poměry; - ilustrovat postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, popsat jejich způsob života;- popsat tureckou expanzi do Evropy; - charakterizovat odkaz významných osobností. 	

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Husitství D-9-5-02	Doba předhusitská Mistr Jan Hus Průběh husitské revoluce	<ul style="list-style-type: none"> - uvést příčiny, průběh a výsledky husitské revoluce; - vysvětlit postavení katolické církve vůči „kacířům“; - popsat reformní myšlenky a reakce církve na požadavky kacířů; - vyjmenovat body programu husitů a popsat husitskou taktiku; - vymezit význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. 	
Kultura středověké společnosti D-9-4-05	Románská kultura Gotická kultura Struktura středověké společnosti	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat románskou a gotickou kulturu, uvést konkrétní příklady těchto kultur v našich zemích i v Evropě; - ilustrovat postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti. 	

8. ročník

<i>Téma</i>	<i>Učivo</i>	<i>Žák by (se/si) měl ...</i>	<i>průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky</i>
<p>Objevy a dobývání</p> <p>Počátky nové doby</p> <p>D-9-5-01</p> <p>D-9-5-03</p> <p>D-9-5-04</p> <p>D-9-5-05</p> <p>D-9-5-06</p> <p>D-9-5-07</p>	<p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa</p> <p>Nástup Habsburků na český trůn</p> <p>Doba předbělohorská</p> <p>Třicetiletá válka</p> <p>Anglická revoluce</p> <p>Evropské velmoci v 15.18. století</p> <p>Barokní umění</p> <p>Osvícenské reformy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky; - popsat nové myšlenky žádající reformu církve a reakci církve na tyto požadavky; - vysvětlit podstatu renesance a humanismu, znovuobjevení antického ideálu člověka; - objasnit postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie; - vysvětlit příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudit její důsledky; - zhodnotit význam revoluce pro další vývoj Anglie; - na konkrétních příkladech vysvětlit pojmy: absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus; - vymezit podstatné politické a kulturní změny v evropských zemích; - rozpoznat základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvést jejich představitele a příklady významných kulturních památek; - odvodit vliv osvícenství na smýšlení společnosti a zhodnotit přínos osvícenských reforem. 	<p>ENV – Ekosystémy</p> <p>MUL – Lidské vztahy, Etnický původ</p> <p>MPV – Z – práce s mapou,</p> <p>OV – definice pojmů absolutismus, monarchie, kolonie, otrokářství, úvaha nad lidskými právy, morální hledisko kolonizace,</p> <p>PŘ – objevy nových rostlinných a živočišných druhů,</p> <p>F – astronomie, technické vynálezy,</p> <p>HV/VV/ČJ – jednotlivé umělecké směry a jejich představitelé</p>

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
<p>Modernizace společnosti</p> <p>D-9-6-01 D-9-6-02 D-9-6-03 D-9-6-04 D-9-6-05 D-9-6-06</p>	<p>Vznik USA Velká francouzská revoluce Doba napoleonská Národní obrození Průmyslová revoluce a její důsledky pro společnost Kultura 1. pol. 19. století Revoluční rok 1848 Občanská válka v USA Habsburská monarchie v 19. století Politické proudy, občanská práva, ústava Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Kultura v pol. 19. století Národní hnutí u nás a v Evropě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat okolnosti vzniku USA; - uvést příčiny, průběh a důsledky francouzské revoluce; - objasnit souvislosti mezi francouzskou revolucí a napoleonskými válkami a rozbitím struktur v Evropě; - porovnat fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími v Evropě; - uvést jména významných národních buditelů a jejich přínos pro společnost; - vymezit podstatné ekonomické, politické a kulturní změny, které byly typické pro modernizaci společnosti, sociální otázka; - popsat rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje v Evropě a ve světě včetně důsledků, ke kterým vedla; - charakterizovat emancipační úsilí významných sociálních skupin; - uvést požadavky formulované v jednotlivých evropských revolucích jako snaha o řešení politických, sociálních a národnostních problémů; - popsat příčiny, průběh a důsledky občanské války v USA; - charakterizovat soupeření mezi velmocemi a vymezit význam kolonií; - objasnit postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie; - na vybraných příkladech demonstrovat základní politické proudy (např. konzervativismus, liberalismus, demokraticismus, socialismus); - rozpoznat základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvést jejich představitele a příklady významných kulturních památek. 	<p>EGS - Objevujeme Evropu a svět MED - Vnímání autora, Fungování a vliv médií VDO – Občan, obč. společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MUL – Etnický původ, Lidské vztahy ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MPV – Z – práce s mapou, OV – politické proudy, povědomí národa, kolonie, otrokářství, úvaha nad lidskými právy, ČJ – národní obrození v literatuře, HV/VV/ČJ – jednotlivé umělecké směry a jejich představitelé</p>

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
<p>Moderní doba</p> <p>D-9-7-01 D-9-7-02 D-9-7-03 D-9-7-04 D-9-7-05</p>	<p>Situace ve světě před první světovou válkou, kolonialismus První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa a jeho hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodně politická a hospodářská situace v 20. a 30. letech 20. století Totalitní systémy Nástup nacismu a fašismu Druhá světová válka Holocaust Protektorát Čechy a Morava Domácí a zahraniční odboj Politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat expanzivní záměry světových velmocí; - vymezit význam kolonií; - charakterizovat vědecký a technický pokrok na přelomu století; - popsat politickou scénu na sklonku první světové války; - uvést příčiny dvou světových válek; - popsat průběh válečných konfliktů; - na příkladech demonstrovat zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky; - uvést politické, hospodářské a sociální důsledky válečných konfliktů; - objasnit okolnosti vzniku Československa; - zhodnotit postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí; - vymezit podstatné politické a ekonomické změny ve světě; - uvést příčiny a důsledky hospodářské krize ve světě; - rozpoznat klady a nedostatky demokratických systémů; - charakterizovat jednotlivé totalitní systémy (komunismus, fašismus, nacismus), příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro Československo a svět; - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu; - na příkladech demonstrovat antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; - popsat život v Protektorátu a způsoby utlačování českého národa. 	<p>VDO – Principy demokracie, Občan, občanská společnost a svět, Formy participace občanů EGS – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá MUL – Lidské vztahy, Kulturní diference, Etnický původ MED – Vnímání autora, Fungování a vliv médií MPV – Z – práce s mapou, OV – demokracie, totalitní systémy, politické směry, občanská společnost, národnostní otázka, lidská práva, ČJ/HV/VV – jednotlivé umělecké směry a jejich představitelé</p>

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
<p style="text-align: center;">Rozdělený a integrující se svět</p> <p>D-9-8-01 D-9-8-02 D-9-8-03 D-9-8-04</p>	<p>Rozdělení světa do vojenských bloků Politické, hospodářské, sociální, a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 Svět v letech studené války Vznik České republiky Kultura 2. pol. 20. století Rozpad koloniálního systému Mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje Sport, zábava</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popsat poválečnou situaci v Československu; - přiblížit okolnosti nastolení totalitního režimu u nás; - objasnit příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; - popsat rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; - uvést příklady střetávání obou bloků; - na vybraných příkladech srovnat země východního bloku s charakteristikou západních zemí; - nastínit politickou situaci v evropských zemích; - vysvětlit a na příkladech doložit mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce; - charakterizovat jednotlivé vládnoucí režimy; - popsat okolnosti okupace ČSSR a její dopady na naši společnost; - přiblížit pád totalitního režimu v zemích východního bloku; - popsat kulturní prostředí v jednotlivých obdobích, uvést hlavní představitele a příklady významných kulturních památek; - posoudit postavení rozvojových zemí; - prokázat základní orientaci v problémech současného světa. 	<p>VDO – Principy demokracie, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů EGS – Jsme Evropané, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MUL – Lidské vztahy, Etnický původ MED – Fungování a vliv médií, Vnímání autora ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MPV – Z – práce s mapou, životní prostředí, OV – demokracie, totalitní systém, občanská společnost, politické proudy, lidská práva, ČJ/HV/VV – umělecké směry a jejich představitelé</p>